

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی
مرکز توسعه
مکانیزاسیون کشاورزی

ضوابط و شرایط ایجاد واحدهای مکانیزاسیون کشاورزی

مرکز توسعه مکانیزاسیون کشاورزی
اصلاحیه آذر ماه ۱۳۸۵

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۲	تعریف واحد مکانیزاسیون
۳	اهداف اصلی ایجاد واحدهای مکانیزاسیون کشاورزی
۴	سایر اهداف و مزایای ایجاد واحدهای مکانیزاسیون کشاورزی
۵-۶	دستورالعمل صدور پروانه تاسیس (مراحل و ...)
۷	نمودار جریان فرآیند صدور پروانه تاسیس
۸-۹	مدارک مورد نیاز برای صدور پروانه تاسیس و الزامات و تکات قابل توجه پروانه تاسیس
۱۰	موارد لاینفک پروانه تاسیس
۱۱	تعهد نامه پروانه تاسیس
۱۲	دستور العمل صدور پروانه بهره برداری (مراحل و مدارک)
۱۳	نمودار جریان فرآیند صدور پروانه بهره برداری
۱۴	پروانه بهره برداری
	تعهد نامه پروانه بهره برداری

بسمه تعالی

مقدمه :

توسعه مکانیزاسیون کشاورزی یکی از عوامل مهم و موثر در دستیابی به تولید انبوه اقتصادی و پایدار در تولید محصولات کشاورزی می باشد و در این راستا تامین ابزار مورد نیاز مکانیزاسیون که مجموعه ای از ماشین ها ، ادوات و تجهیزات کشاورزی است از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد امروزه در کشورهای صنعتی و پیشرفته ، انجام امور کشاورزی بسیار تخصصی شده است و عموماً کاربری ماشین و انجام فرآیند های مکانیزاسیون در تمامی مراحل توسط متخصصین انجام می پذیرد تا بدین نحو انجام هر یک از عملیات مکانیزه با مطلوبیت و کیفیت بالایی صورت پذیرد و در کنار تخصصی شدن حرفه کشاورزی و بویژه در زمینه استفاده از تکنولوژی در عرصه مزارع ، توجه به شاخص های اقتصادی نیز دارای اهمیت ویژه ای گردیده است لذا در این راستا تشکیل واحدهای تخصصی که مجموعه ای از ماشین ها و ادوات را در اختیار دارند و می توانند با بهره وری بالا و حداقل هزینه ها ، انجام عملیات و فرآیندهای مختلف را با رعایت اصول علمی به انجام رسانند ، نقش اساسی و تعیین کننده ای دارد و بعنوان بهترین و مناسب ترین راه حل بمنظور هرچه بهتر نمودن مدیریت کاربری ماشین های کشاورزی در عرصه های مختلف بخش ، می باشد بدین نحو هم عملیات مختلف کشاورزی از کیفیت مطلوبی برخوردار می گردند و هم با افزایش بهره وری از انواع ماشین ها ، ادوات و تجهیزات کشاورزی سطح بیشتری مورد عملیات مکانیزه واقع می گردند و بلحاظ اقتصادی نیز ، کشاورزانی که توان خرید و مالکیت ماشین های مختلف کشاورزی را ندارند می توانند از مزایای تکنولوژی روز در زمینه انجام عملیات مختلف بهره مند گردند بدین نحو می توان با ضریب مکانیزاسیون (اسب بخار بر هکتار) کمتری موجبات ارتقاء کمی و کیفی درجه مکانیزاسیون مراحل مختلف فرآیند تولید محصولات کشاورزی فراهم کرد .

لذا بمنظور ایجاد و ساماندهی هرچه بهتر واحدهای مکانیزاسیون کشاورزی ، هم چنین هدایت و حمایت از تشکیلات و ساختار عمومی این واحدها ، ضوابط و شرایط ایجاد آنها تدوین و در سال ۸۳ به استان ها ابلاغ گردید و مجدداً در آذر ماه سال ۸۵ مورد بازنگری و اصلاح قرار گرفت . در این مجموعه سعی گردیده ضمن تعریف و تعیین گردش کار و تدوین چارچوب مشخص و معین جهت صدور پروانه تاسیس و بهره برداری واحدهای مکانیزاسیون کشاورزی ، از نظر مراحل تشکیل نیز با پرهیز از اعمال سلیق در نحوه بررسی ها و صدور مجوزهای مربوطه ، دستورالعمل های مشخص و یکسانی تهیه گردد و مسئولیت های هر یک از زیر بخش ها نیز واضح و روشن با زمانبندی انجام کار بیان گردد .

تعریف واحد مکانیزاسیون کشاورزی

واحد مکانیزاسیون کشاورزی عبارت است از یک شخصیت حقوقی یا حقیقی با مجموعه ای از ماشین ها ، ادوات و تجهیزات کشاورزی به منظور انجام عملیات مکانیزه در فرآیند تولیدات کشاورزی در یک حوزه جغرافیایی معین.

اهداف اصلی ایجاد واحدهای مکانیزاسیون کشاورزی

- ۱- افزایش بهره روی ماشین ها ، ادوات و تجهیزات کشاورزی
- ۲- بهبود کمی و کیفی تولید در بخش کشاورزی با رعایت بهتر اصول عملی و اعمال یافته های تحقیقاتی .
- ۳- کاهش هزینه های تولید

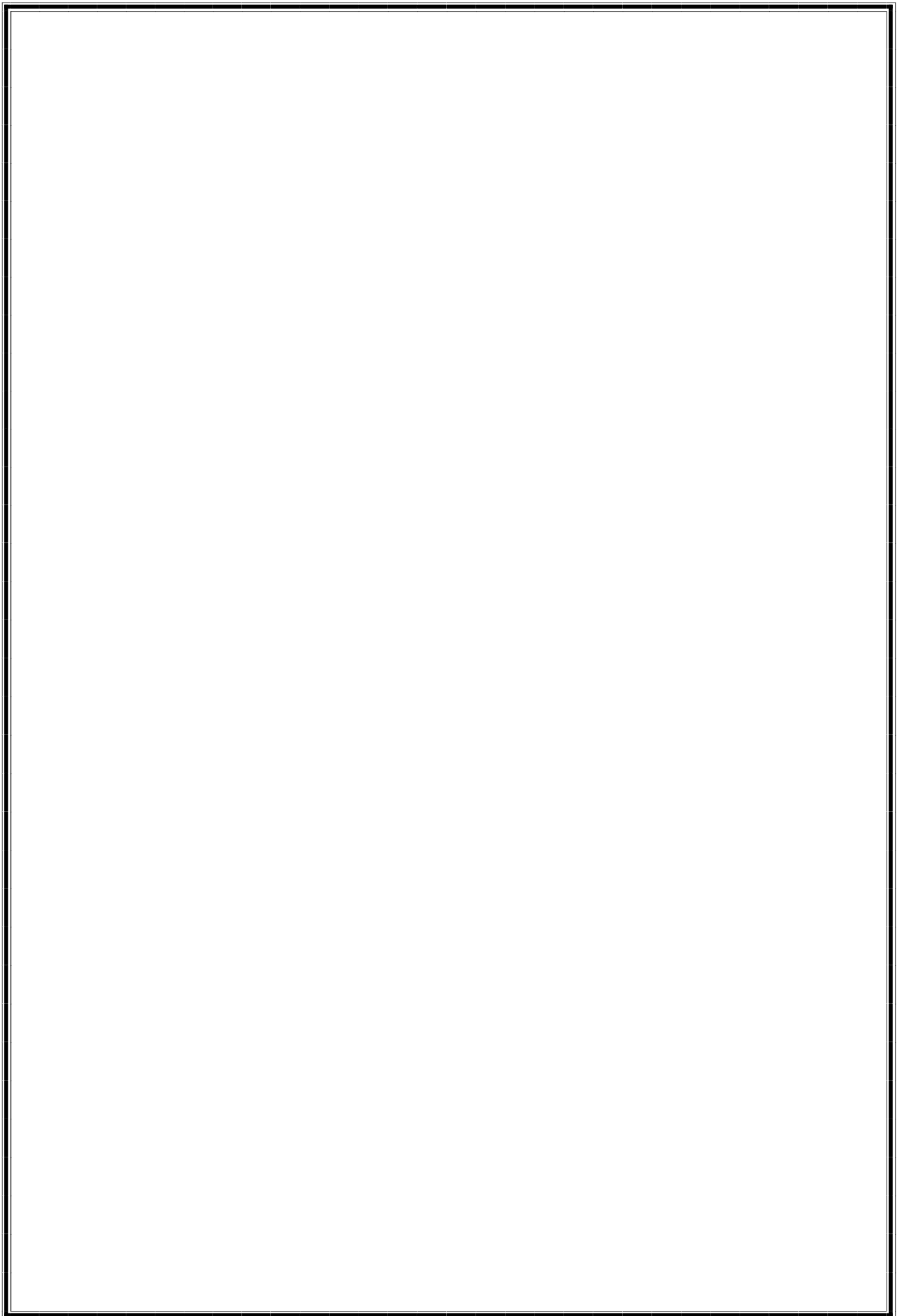
سایر اهداف و مزایای ایجاد واحدهای مکانیزاسیون کشاورزی

- ۱- ایجاد فرصت های شغلی جدید بویژه برای فارغ التحصیلان رشته های کشاورزی و مکانیزاسیون و ماشین های کشاورزی
- ۲- زمینه سازی دستیابی بهتر به آمار و اطلاعات مرتبط با ماشینها ، ادوات و تجهیزات بخش کشاورزی نظیر تعداد ، مشخصات فنی ، کارکرد سالیانه ، هزینه های متغیر ، درآمد ، استهلاک ضریب لنگی ، عمر مفید و همچنین شاخص ظرفیت مکانیزاسیون کشاورزی .
- ۳- بستر سازی تحقیق اهداف ، سیاستها و برنامه های توسعه مکانیزاسیون کشاورزی
- ۴- تسهیل در آموزش بهره بردارن و ترویج ماشین های نوین کشاورزی
- ۵- افزایش کیفیت ملاتشین های کشاورزی ساخت داخل بدلیل ارتقاء دانش فنی خریدار .
- ۶- امکان تعیین تعرفه قانونی عملیات مکانیزه با توجه به فراهم شدن زمینه های تشکیل اتحادیه صنف مربوطه
- ۷- ساماندهی خدمات پس از فروش با بهبود انتظارات خریدار فنی نسبت به متقاضیان عادی .

دستور العمل صدور پروانه تاسیس واحدهای مکانیزاسیون کشاورزی

الف: مراحل اداری و گردش کار صدور پروانه تاسیس

- ۱- ارائه تقاضای کتبی توسط متقاضی به مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان .
  - ۲- ارجاع نامه به مسئول مکانیزاسیون شهرستان .
  - ۳- اظهار نظر در خصوص درخواست به عمل آمده ، از نظر نیاز منطقه به ایجاد واحد مکانیزاسیون .
  - ۴- ارائه فهرست مدارک مورد نیاز به شرح بند (ب) و بر اساس الزامات بند (ج) این دستور العمل ، از سوی مسئول مکانیزاسیون جهاد کشاورزی شهرستان به متقاضی .
  - ۵- ارائه مدارک مورد نیاز توسط متقاضی به مسئول مکانیزاسیون جهاد کشاورزی شهرستان .
  - ۶- بررسی مدارک و طرح ارائه شده در مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان : (حداکثر ظرف مدت دو هفته) .
  - ۷- ارسال کلیه مدارک موضوع ردیف « ۴ » به همراه گزارش موضوع ردیف (۳) بند «الف» این دستورالعمل از طرف مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان به سازمان جهاد کشاورزی استان جهت بررسی های فنی و اقتصادی طرح مذکور در اداره توسعه مکانیزاسیون کشاورزی استان (حداکثر ظرف یک هفته)
  - ۸- اخذ تعهد نامه از متقاضی و صدور پروانه تاسیس سازمان جهاد کشاورزی استان و تحویل پروانه به متقاضی و ارسال رونوشت به واحدهای ذیربط و مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان جهت اقدامات بعدی (حداکثر ظرف یک هفته) .
- **نمودار جریان فرآیند صدور پروانه تاسیس در صفحه بعدی است .**

ب) مدارک مورد نیاز برای صدور پروانه تاسیس واحدهای مکانیزاسیون کشاورزی

- ۱- ارائه طرح با توجیحات فنی و اقتصادی ، متناسب با شرایط منطقه (طرح پیوست) .
- ۲- ارائه تصویر شناسنامه ، کارت پایان خدمت یا معافیت (برای آقایان) ، تصویر آخرین مدارک تحصیلی ، شغل فعلی ، سوابق کاری و محل سکونت متقاضی یا متقاضیان .
- ۳- ارائه اساسنامه ، آگهی تاسیس و سایر مدارک مربوط به تاسیس و فعالیت (برای واحدهای حقوقی) .
- ۴- ارائه مدارک مبنی بر مالکیت زمین محل استقرار واحد .

تبصره: در صورتیکه محل استقرار واحد مکانیزاسیون (اعم از زمین یا ساختمان) استیجاری باشد ارائه اجاره نامه معتبر که به تأیید مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان رسیده باشد الزامی است .

ج) الزامات و نکات قابل توجه

- ۱- حداقل یکی از اعضاء یا سهامداران واحدهای مکانیزاسیون ، می بایست دارای مدارک تحصیلی کارشناسی یا کاردانی در یکی از رشته های کشاورزی با اولویت ماشین های کشاورزی باشد .
- تبصره ۱:** کارشناس یا کاردان موضوع بند یک الزاماً می بایست عضو هیات مدیره باشند .
- تبصره ۲:** صدور پروانه بهره برداری بصورت حقوقی برای افراد حرفه ای که امکانات و تاسیسات لازم واحد مکانیزه را داشته باشند و تا تاریخ ابلاغ این اصلاحیه دارای حداقل ۵ سال سابقه فعالیت در زمینه مکانیزاسیون کشاورزی باشند ، با تأیید اداره توسعه مکانیزاسیون استان بلامانع است .
- ۲- متقاضی ایجاد واحد مکانیزاسیون حقیقی الزاماً باید دارای مدرک تحصیلی کارشناسی در یکی از رشته های کشاورزی با اولویت ماشین های کشاورزی باشد .
- ۳- کارشناس یا کاردان عضو یا سهامدار واحد حقوقی و مدیر واحد حقوقی مکانیزاسیون نمی توانند همزمان مدیر واحدهای مکانیزاسیون مشابه باشند .
- ۴- کارشناس دولتی اعم از رسمی و پیمانی نمی توانند به عنوان اعضاء هیات مدیره واحدهای حقوقی و مدیر یا عضو واحدهای حقیقی مکانیزاسیون کشاورزی باشند .

- ۵- اولویت صدور پروانه تاسیس با متقاضیانی است که ضمن داشتن شرایط و ضوابط مربوطه اداری ماشین آلات و امکانات پیش بینی شده در طرح باشند .
- ۶- اولویت صدور پروانه تاسیس با متقاضیان حقوقی می باشد .
- ۷- پس از تمدید دو سال متوالی ، صدور پروانه تاسیس جدید برای واحدهایی که نیاز به تکمیل طرح دارند بلامانع است .
- پس از صدور پروانه بهره برداری در صورت نیاز منطقه و تقاضای واحد مکانیزاسیون برای توسعه ، با ارائه طرح توسعه از سوی واحد متقاضی و با طی گردش کاری این دستورالعمل صدور پروانه تاسیس جدید بلامانع است .
- در صفحه بعد نمونه ای از فرم پروانه تاسیس واحد مکانیزاسیون کشاورزی ارائه گردیده است .

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان

بسمه تعالی

شماره:

تاریخ:

جمهوری اسلامی ایران

کد شناسای :

پروانه تاسیس

واحد مکانیزاسیون کشاه دزی

به استناد وظایف قانونی وزارت جهاد کشاورزی در امر توسعه مکانیزاسیون بموجب این پروانه با تاسیس واحد مکانیزاسیون کشاورزی با مشخصات مندرج در طرح ارائه شده به نام شرکت

به مدیریت آقای / خانم بشماره ثبت / شناسنامه: محل ثبت / تولد:

تاریخ ثبت: جهت انجام فعالیتهای مکانیزاسیون کشاورزی در استان: شهرستان:

بخش: دهستان: روستای: تلفن: موافقت بعمل می آید. دارنده این پروانه می تواند

نسبت به احداث ساختمان و تاسیسات و همچنین تهیه ماشین ها، ادوات و تجهیزات کشاورزی مطابق با طرح توجیهی ارائه شده اقدام نماید. بدیهی است پروانه بهره برداری پس از تکمیل طرح صادر خواهد شد.

ظرفیت عملیات		تعداد شاغلین (نفر)	میزان سرمایه گذاری ثابت طرح (م.ر)		
نوع	میزان (هکتار/واحد)		زمین	ساختمان و تاسیسات	ماشین آلات
زراعی	☐				
باغی	☐				
دامی	☐				
شیلات و آبزیان	☐				
منابع طبیعی	☐				

نوع واحد: حقوقی حقیقی نوع شرکت: تعاونی سهامی خاص سهامی عام
مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور یسکال بوده و تمدید آن با توجه به پیشرفت اجرای طرح برای دو نوبت دیگر امکان پذیر می باشد.

رعایت نکات مندرج در ظهر پروانه برای دارنده آن الزامی است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان

سال اول	تاریخ تمدید	/ /	مهر و امضاء
سال دوم	تاریخ تمدید	/ /	مهر و امضاء

رونوشت:

- مرکز توسعه مکانیزاسیون وزارت جهاد کشاورزی.
- اداره توسعه مکانیزاسیون استان
- مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان

موارد ذیل جزء لاینفک این پروانه تاسیس می باشد .

- ۱- مجموعه ماشین ها و ادوات طرح (از نظر نوع و تعداد) متناسب با الگوی کشت منطقه بوده و با همکاری مدیریت جهاد کشاورزی تعیین و با هماهنگی اداره توسعه مکانیزاسیون استان تامین گردد .
- ۲- تغییر محل استقرار واحد مکانیزاسیون کشاورزی با اجازه کتبی سازمان جهاد کشاورزی استان و فقط در شهرستانهای تابعه استان امکان پذیر است .
- ۳- ایجاد هر نوع ساختمان و تاسیسات مورد نیاز متناسب با پیش بینی های طرح پس از اخذ مجوزهای لازم از مبادی ذیربط و با هماهنگی اداره توسعه مکانیزاسیون استان انجام می گیرد .
- ۴- تمدید پروانه توسط مرجع صادر کننده منوط به احراز شرایط زیر می باشد :
  - ۱- ۴-۱- ارائه مدارک لازم از طرف متقاضی مبنی بر اینکه پیگری امور مربوط به واحد مکانیزاسیون کشاورزی از جمله خرید ماشین آلات مورد نیاز بوده است .
  - ۲- ۴-۲- اجرای طرح از پیشرفت فیزیکی مناسبی برخوردار باشد .
- ۵- دارنده پروانه تاسیس موظف است هر سه ماه یکبار گزارش عملکرد مربوط به پیشرفت طرح را به اطلاع مرجع صادر کننده برساند .
- ۶- عدم تمدید اعتبار پروانه تاسیس توسط متقاضی به منزله انصراف بوده و مجوز خود بخود از درجه اعتبار ساقط می گردد .
- ۷- دارنده پروانه تاسیس بدون موافقت سازمان جهاد کشاورزی استان مجاز به انتقال یا فروش آن به فرد دیگری نمی باشد . (مشخصات و شرایط انتقال گیرنده یا خریدار می بایستی مطابق با شرایط این دستورالعمل باشد) .
- ۸- دارنده پروانه تاسیس پس از ایجاد ، تجهیز و تکمیل واحد مکانیزاسیون کشاورزی و شروع به فعالیت ملزم است نسبت به دریافت پروانه بهره برداری اقدام نماید .
- ۹- در صورتی که فروش یا واگذاری ماشین آلات یارانه دار بدون اخذ مجوز از سازمان جهاد کشاورزی استان صورت پذیرد ، پروانه تاسیس واحد مکانیزه لغو و مسئولین واحد ملزم به جبران ضرر و زیان وارده به دولت خواهند بود .
- ۱۰- تسهیلات و ماشین آلات یارانه دار پیش بینی شده در صورت امکان ، تدریجاً و متناسب با منابع موجود استان به واحد اختصاص داده می شود .
- ۱۱- صدور پروانه جهت ساماندهی واحدهای مکانیزاسیون بوده و هیچگونه حقی رابرای متقاضی جهت اخذ امکانات از سازمان جهاد کشاورزی ایجاد نمی کند .

تعهد نامه پروانه تاسیس

- ۱- دارنده پروانه تاسیس واحد مکانیزاسیون کشاورزی به شماره تاریخ
موظف است بر اساس سیاستهای سازمان جهاد کشاورزی و طرح توجیهی فنی و اقتصادی ارائه
شده در محدوده فعالیت تعیین شده عمل نموده و جهت نظارت های لازم همکاری نماید .
- ۲- فعالیت واحد صرفاً بر اساس مفاد و مندرجات این پروانه مجاز بوده و دارنده آن حق
مطالبه امکانات و تسهیلات بیش از مقدورات جهاد کشاورزی استان و خارج از مقررات مربوطه
را ندارد .
- ۳- دارنده پروانه موظف است و متعهد به رعایت ظهر پروانه تاسیس می باشد و در غیر این
صورت مسئولیت قانونی دارد .

اینجانب از کل مفاد تعهد نامه آگاهی کامل دارم و ملزم به رعایت آن می باشم .

نام و نام خانوادگی متقاضی پروانه تاسیس

دستور العمل صدور پروانه بهره برداری واحدهای مکانیزاسیون کشاورزی

الف) مراحل اداری و گردش کار صدور پروانه بهره برداری

- ۱- ارائه تقضای کتبی به مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان .
- ۲- ارجاع نامه درخواست به مسئول مکانیزاسیون شهرستان .
- ۳- ارائه فهرست مدارک مورد نیاز جهت صدور پروانه بهره برداری از سوی مسئول مکانیزاسیون جهاد کشاورزی شهرستان به متقاضی بشرح بند «ب» این دستورالعمل .
- ۴- ارائه مدارک مورد نیاز توسط متقاضی به مسئول مکانیزاسیون جهاد کشاورزی شهرستان .
- ۵- بررسی و ارسال مدارک تأیید شده توسط جهاد کشاورزی شهرستان به سازمان جهاد کشاورزی استان (حداکثر ظرف ۲ هفته) .
- ۶- اخذ تعهد نامه از متقاضی و صدور پروانه بهره برداری و تحویل آن به متقاضی و ارسال رونوشت به واحدهای ذیربط و مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان جهت اقدامات بعدی (حداکثر ظرف مدت یک هفته) .

❖ **نمودار جریان فرآیند صدور پروانه بهره برداری در صفحه بعدی است .**

ب- مدارک مورد نیاز جهت صدور پروانه بهره برداری .

- ۱- ارائه اصل و تصویر پروانه تاسیس .
- ۲- ارائه لیست کلیه کارکنان واحد مکانیزاسیون کشاورزی ممهور به مهر واحد مکانیزاسیون .
- ۳- ارائه لیست ماشین ها ، ادوات و تجهیزات کشاورزی تامین شده ممهور به مهر واحد مکانیزاسیون
- ۴- گواهی مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان مبنی بر تأیید ردیف های ۲ و ۳ .

« کلیه نسخه های اصل بااستثنای لیست ها پس از بررسی به متقاضی عودت داده شود . »
در صفحات بعدی نمونه ای از پروانه بهره برداری واحدهای مکانیزاسیون کشاورزی و تعهد نامه مورد نظر ارائه گردیده است .

وزارت جهاد کشاورزی

شماره:

سازمان جهاد کشاورزی استان

تاریخ:

جمهوری اسلامی ایران

کد شناسای :

بسمه تعالی

پروانه بهره برداری

واحد مکانیزاسیون کشاه دزی

بر اساس پروانه تاسیس شماره مورخ به استناد وظایف قانونی وزارت جهاد کشاورزی این پروانه بمنظور انجام عملیات مکانیزه و فعالیتهای مرتبط با آن در فرآیند تولید در بخش کشاورزی بشرح مندرج در این پروانه به نام شرکت به مدیریت آقای / خانم بشماره ثبت / شناسنامه : محل ثبت / تولد: به آدرس : شهرستان : بخش : دهستان : روستای : پلاک : تلفن شرکت : تلفن همراه : با مشخصات ذیل صادر می گردد .

محدوده جغرافیایی فعالیت (اسامی روستاها)	ظرفیت عملیات		مساحت محل استقرار واحد (متر مربع)		تعداد شاغلین(نفر)	سرمایه گذاری (میلیون ریال)		
	نوع میزان (هکتار /واحد)		عرصه	عیان		در گردش	ثابت	
زمین					ساختمان		ماشین آلات	
		☐	زراعی					
		☐	باغی					
		☐	دامی					
		☐	شیلات و آبزیان					
		☐	منابع طبیعی					

نوع واحد : وقی تحقیقی نوع شرکت: تعاونی خاص امی عام مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور سه سال می باشد و صدور پروانه جدید توسط سازمان جهاد کشاورزی منوط به حسن عملکرد واحد خواهد بود .

رعایت نکات مندرج در ظهر پروانه برای دارنده آن الزامی است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی

رونوشت :

- مرکز توسعه مکانیزاسیون وزارت جهاد کشاورزی .
- اداره توسعه مکانیزاسیون استان
- مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان

تعهد نامه پروانه بهره برداری

- ۱- دارنده این پروانه موظف است بر اساس سیاست های سازمان جهاد کشاورزی در محدوده فعالیت تعیین شده عمل نموده و جهت نظارتهای لازم همکاری نموده و اطلاعات درخواستی را ارائه نماید .
- ۲- فعالیت واحد صرفاً بر اساس مفاد و مندرجات این پروانه مجاز می باشد .
- ۳- دارنده پروانه موظف می باشد از بکارگیری ماشینها ، ادوات و تجهیزات کشاورزی واحد مکانیزاسیون در فعالیت های غیر کشاورزی نظیر کارهای ساختمانی ، حمل و نقل و غیره خودداری نماید .
- ۴- رعایت تعرفه های عملیات و فعالیتهای کشاورزی بر مبنای تعرفه تعیین شده در منطقه الزامی است .
- ۵- تغییر محل استقرار واحد مکانیزاسیون کشاورزی بدون اجازه کتبی سازمان جهاد کشاورزی استان ممنوع می باشد .

از کل مفاد تعهد نامه آگاهی کامل دارم و ملزم به رعایت آن می باشم .

اینجانب

نام و نام خانوادگی متقاضی پروانه بهره برداری

امضا: